

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Situacíons de risco para a saúde e radioloxía		Código	750G01013
Titulación	Grao en Enfermaría			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Garcia Sanchez, Maria Matilde	Correo electrónico	matilde.garcia@udc.es	
Profesorado	Darriba Rodríguez, María Del Pilar Garcia Sanchez, Maria Matilde	Correo electrónico	pilar.darriba@udc.es matilde.garcia@udc.es	
Web	campusvirtual.udc.gal/			
Descripción xeral	Materia destinada a describir os conceptos xerais da infección e hixiene na asistencia sanitaria, explicar os procedementos de hixiene e de prevención da infección adquirida nos centros sanitarios, así como identificar as estratexias de prevención de riscos laborais no devandito contexto. Tamén ten como obxectivos describir e aplicar as manobras de soporte vital básico e instrumental, así como identificar os diferentes sistemas radiolóxicos de diagnóstico e tratamiento e os procedementos para unha manipulación segura.			

Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos</p> <p>Non se realizan cambios na avaliación da materia</p> <p>2. Metodoloxías</p> <p>*Metodoloxías docentes que se manteñen</p> <p>? Sesión maxistral</p> <p>? Proba mixta (computa na avaliación)</p> <p>*Metodoloxías docentes que se modifican</p> <p>As practicas de laboratorio/ simulacions sustituiránse pola realización de exercicios prácticos e de analise dos contidos do laboratorio, a través do visionado de vídeos e a presentación de casos clínicos, mediante o uso da plataforma Teams.</p> <p>No caso de ter un alumno ou grupo de estudiantes confinados, conectaránse á lección maxistral e seminarios por Teams e, de estar xustificado, pospoñeranse as prácticas de laboratorio/ simulacions e avaliacións ata a incorporación dos mesmos.</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado</p> <p>? Correo electrónico: De uso para facer consultas e resolver dúbidas.</p> <p>? Videoconferencia sesión maxistral (Teams): 1 sesión semanal en gran grupo para a exposición dos contidos teóricos, na franxa horaria que ten asignada a materia no calendario da facultade.</p> <p>? Videoconferencia sesiones teóricas y prácticas (Teams): 2 sesiones en grupo para o avance dos contidos teóricos e prácticos, na franxa horaria que ten asignada a materia no calendario da facultade.</p> <p>? Moodle: Empregarase como repositorio do material documental e para a realización de tareas e actividades para o seguimento da materia.</p> <p>4. Modificacións na avaliación</p> <p>Non se realizan cambios na avaliación da materia</p> <p>*Observacións de avaliación:</p> <p>? As diferentes actividades de avaliación continuada efectuaránse de xeito non presencial, mediante a plataforma Moodle e con soporte en directo mediante Teams.</p> <p>? As probas de avaliación correspondentes ás convocatorias oficiais, realizaranse de xeito presencial e, de non ser posible, faranse na modalidade virtual.</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía</p> <p>? Disporán de todos os materiais de trabalho da maneira dixitalizada en Moodle.</p> <p>? Engádense ligazóns web na plataforma Moodle, como bibliografía complementaria a algún contido impartido de xeito non presencial, ao que terá acceso todo o alumnado.</p>
----------------------	--

Código	Competencias do título
A15	Recoñecer as situacións de risco vital e saber executar manobras de soporte vital básico e avanzado.
A16	Coñecer os principios de radioloxía, radioprotección e prevención e control de infeccións.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Traballar de forma colaborativa nun equipo interdisciplinar.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B9	Capacidade de aplicar os coñecementos na práctica.
B11	Capacidade e habilidade de xestión da información.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C10	CB2 Que os estudantes saíban aplicar os seus coñecementos a seu traballo ou vocación de unha forma profesional y posúan as competencias que soLEN demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Describir os conceptos xerais da infección e hixiene en centros sanitarios.	A16	B1 B3 B4 B5 B11	C6 C10
Explicar os procedementos de hixiene e de prevención en centros sanitarios.	A16	B1 B2 B3 B5 B6 B9 B11	C4 C6 C10
Identificar as estratexias de prevención de riscos laborais no contexto sanitario	A16	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B9 B11	C4 C6 C10
Describir e aplicar as manobras de soporte vital básico e avanzado	A15	B1 B2 B3 B5 B9 B11	C4 C6 C10
Identificar os diferentes sistemas radiológicos de diagnóstico e tratamiento e os procedementos para unha manipulación segura	A16	B1 B5 B6	C10

Contidos	
Temas	Subtemas
UNIDADE I. Conceptos xerais das infeccións relacionadas coa atención sanitaria (IRAS). Prevención e control das infeccións no coidado da saúde.	TEMA 1. A infección relacionada coa atención sanitaria (IRAS). TEMA 2. Epidemiología e prevalencia da infección hospitalaria en España TEMA 3. Prevención e tratamiento da transmisión da IRAS a través do medio sanitario: 3.1. Limpeza e desinfección do medio clínico. 3.2. Hixiene e desinfección do instrumental e do equipamento clínico. 3.3. Esterilización do instrumental TEMA 4. Uso de desinfectantes e antimicrobianos no medio clínico: 4.1. Antisépticos e desinfectantes de uso xeral no ámbito clínico. 4.2. Normas de utilización e conservación de antisépticos e desinfectantes.
UNIDADE II. Medidas de prevención da infección asociadas a técnicas e procedementos na contorna clínica.	TEMA 5. Procedementos de prevención da infección hospitalaria (IRAS) TEMA 6. Medidas de hixiene xerais de control da infección 6.1. Hixiene de mans 6.2. Uso de material de protección TEMA 7. Normas para a prevención de infeccións asociadas a procesos hospitalarios: 7.1. Prevención da infección da ferida cirúrxica 7.2. Prevención da infección asociada a cateterismo intravascular. 7.3. Prevención da infección asociada a sondaxe vesical. 7.4. Normas para a prevención da infección respiratoria TEMA 8. Outras técnicas e procedementos de prevención da infección hospitalaria. 8.1. Medidas de illamento para pacientes con enfermidades infectocontagiosas
UNIDADE DIDACTICA III: Prevención de riscos laborais no contexto sanitario. Conceptos básicos de Radioloxía. Principios e normas básicas de protección radiológica	TEMA 9. Prevención da infección no persoal sanitario #ante enfermidades infectocontagiosas TEMA 10. Procedementos para a prevención de riscos laborais xenerais no contexto sanitario TEMA 11. Introdución á radioloxía e aspectos biolóxicos das radiacións ionizantes TEMA 12. Principios e normas básicas de protección radiológica

UNIDADE DIDACTICA IV: Soporte vital básico e instrumentalizado. Conceptos básicos e manexo	TEMA 13. Parada Cardiorrespiratoria e Soporte Vital Básico. Conceptos básicos TEMA 14. Soporte Vital Básico no adulto e no neno 14.1. Soporte Respiratorio: ventilación 14.2. Soporte Circulatorio: masaxe cardíaca TEMA 15. Soporte Vital Instrumental 15.1. Manexo da vía aérea 15.2. Soporte Respiratorio: Osixenación 15.3. Soporte Circulatorio: Desfibrilación automática e semiautomática. Manexo do DESA/ DEA TEMA 16. Manexo da Vía Aérea. Manobras de permeabilización e desobstrucción da vía aérea (OVACE) TEMA 17. Outras técnicas de Soporte Vital. Situacións especiais
UNIDADE DIDACTICA. V. Simulación práctica e resolución casos	UNIDADE I, II E III. Prevención e control das infeccións no coidado da saúde. UNIDADE IV. Soporte Vital Básico e Instrumental

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A15 A16 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B9 B11 C4 C6 C10	21	31	52
Prácticas de laboratorio	A15 A16 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B9 B11 C4 C6 C10	21	36	57
Traballos tutelados	A16 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B9 B11 C4 C6 C10	7	8	15
Proba mixta	A15 A16 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B9 B11 C4 C6 C10	2	20	22
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunas preguntas dirixidas aos estudiantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Prácticas de laboratorio	Metodoloxía que permite que os estudiantes aprendan efectivamente a través da realización de actividades de carácter práctico, tales como demostracións, exercicios, experimentos e investigacións.

Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudiantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudiantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudiantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-tutor.
Proba mixta	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas. En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. As preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de respuesta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Traballos tutelados	A atención personalizada, que se describe en relación a estas metodoloxías concíbense como momentos de trabalho, onde interactúa o alumno co profesor.
Prácticas de laboratorio	A forma e o momento en que se desenvolverá indicarase en relación a cada actividade ao longo do curso segundo o plan de trabalho da materia.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Traballos tutelados	A16 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B9 B11 C4 C6 C10	TRABAJO TUTELADO (AVALIACIÓN CONTINUA) O/a estudiante realizará un trabajo de revisión sobre un tema específico exposto polo profesor. Este trabajo tutelado supón un 20% da nota final da materia (máximo 2 puntos)	20
Prácticas de laboratorio	A15 A16 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B9 B11 C4 C6 C10	PRACTICAS DE LABORATORIO/SIMULACIÓN (AVALIACIÓN CONTINUA) Avaliarase a asistencia ás sesións de laboratorio/simulacións prácticas, así como o trabalho desenvolvido nas mesmas. A realización de todas as prácticas de laboratorio é OBRIGATORIA para superar a materia tanto na primeira como na segunda oportunidade. Os/as estudiantes que non realicen as prácticas de laboratorio/simulacións programadas na materia non poderán optar á proba mixta e figurarán en actas como ?NON PRESENTADO?. Os laboratorios/simulacións prácticas supoñen un 10% da nota final da materia (máximo 1 punto)	10
Proba mixta	A15 A16 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B9 B11 C4 C6 C10	PROBA MIXTA (PROBA FINAL ESCRITA) A realización e superación da proba mixta é obligatoria para superar a materia. É necesario que o/a estudiante alcance o 50% (3.5/7) da cualificación da proba mixta para sumar as notas da avaliação continua (Trabajo tutelado e laboratorio/simulacións). Computa o 70 % da nota final da materia (máximo 7 puntos).	70

Observacións avaliación

ASPECTOS A TER EN CONTA NA EVALUACION:

Con carácter xeral, a cualificación final calcularase como suma das notas obtidas nas tres partes que componen a avaliación. Con todo, as notas da avaliación continua (traballo tutelado e prácticas de laboratorio/simulacións) só integrarán esa suma se o/o alumno/para ha alcanzado polo menos 3.5 puntos na proba mixta.

A aplicación das porcentaxes correspondentes á AVALIACIÓN CONTINUA (Traballo tutelado e prácticas de laboratorio/simulacións), realizarase a condición de que o alumno alcance o 50% da nota correspondente á proba mixta.

PRIMEIRA OPORTUNIDADE:

A avaliación anteriormente descrita é a PROGRAMADA para todos os/as estudiantes con MATRICULA COMÚN que se presenten á primeira e segunda oportunidade.

A asistencia aos laboratorios/ simulacións prácticas é OBRIGATORIA para concorrer á proba escrita da primeira e segunda oportunidade.

Os/as estudiantes que non se presenten á proba mixta figurarán en actas como NON PRESENTADO.

As probas de avaliación continua superadas na primeira oportunidade conservaranse para a segunda oportunidade, coa cualificación obtida.

SEGUNDA OPORTUNIDADE:

Para a Segunda Oportunidade (xullo) aplicaranse os mesmos criterios de avaliación que para a Primeira Oportunidade (xaneiro).

ESTUDANTES CON RECOÑECIMENTO DE DEDICACIÓN A TEMPO PARCIAL:

Ao alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial aplicaranse os criterios anteriormente expostos para primeira e segunda oportunidade coas excepcións seguintes na avaliación continua:

Ofrecerase a posibilidade de realizar o traballo tutelado de maneira individual. A realización das prácticas de laboratorios/ simulacións son obligatorias para superar a materia, e adaptaranse á disponibilidade do estudiante dentro das datas establecidas para as mesmas. Para acollerse a esta modalidade será necesario que o/a estudiante comuníquello ao profesor responsable ao comezo da materia para facilitar a organización.

As condicións establecidas neste apartado tamén son de aplicación ao alumnado con dispensa académica de exención de asistencia.

DISPENSA ACADÉMICA DE EXENCIÓN DE ASISTENCIA:

De acordo á normativa da UDC, admítense dispénsas académicas nesta materia, salvo no caso de asistencia aos laboratorios prácticos/simulacións que é obligatoria para todo o alumnado.

OPORTUNIDADE ADIANTADA:

Os/as estudiantes que soliciten OPORTUNIDADE ADIANTADA deberán examinarse por escrito a través dun único exame que se celebrará na data oficial aprobada en Xunta de Facultade.

MATRÍCULA DE HONRA:

Os/as estudiantes que desexen optar a matrícula deberán cumplir os seguintes requisitos:

Obter unha nota superior a 9.5 na cualificación final da materia. Obter a máxima nota na proba escrita da materia. Superar as actividades de avaliación continua, que se expoñan na materia, coa máxima nota. Tras a aplicación dos criterios establecidos, a decisión final quedará supeditada á consideración dos profesores da materia.

FRAUDE E RESPONSABILIDADES DISCIPLINARIAS:

Segundo o establecido na normativa da UDC:

Se durante a realización dunha proba de avaliación os profesores responsables teñen coñecemento da quebra dos principios de decoro, legalidade ou mérito individual tales como o uso de documentos ou instrumentos non permitidos, a copia ou intento de copia dos resultados obtidos por compañeiros, a comunicación entre estudiantes ou un comportamento impropio, procederase á expulsión inmediata do estudiante da proba de avaliación e redactarase unha acta cos motivos, que se enviará ao decano ou director xunto coas verificacións documentais que estime oportunas para a súa valoración. Todo, sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese proceder de acordo coa cualificación da falta cometida polo alumno infractor. Queda prohibido o acceso á realización das probas de avaliación con instrumentos electrónicos ou dispositivos móbiles acesos, non expresamente autorizados polo profesorado responsable, o cal será causa suficiente de expulsión da proba, despois de redactar a acta correspondente que se enviará ao centro. A expulsión dunha proba de avaliación implicará a cualificación de suspenso (nota numérica de 0) na convocatoria da materia. Na realización de traballos, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través de internet, sen indicación expresa da súa orixe e, se é o caso, o permiso do seu autor/a, poderá ser considerada causa de cualificación de suspenso na actividade. todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese haber lugar tras o correspondente procedemento. A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación implicará directamente a cualificación de suspenso '0' na materia na oportunidade correspondente, invalidando así calquera cualificación obtida en todas as actividades de avaliación para convocatoria extraordinaria.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - EPINE 2019 (2019). Estudio de Prevalencia de la Infección Nosocomial en España (EPINE). Sociedad Española de Medicina Preventiva y Salud Pública - Consejo Europeo de Resuscitación (2020). Recomendaciones sobre resucitación del Consejo Europeo de Resuscitación. - CDC (2013). Normas y procedimientos del CDC de Atlanta. - Redondo Castán, Luis Carlos (2018). Soporte vital básico y avanzado. 6ª ed. Alcalá La Real : Formación Alcalá - Ministerio de Sanidad (2021). Normas y procedimientos actualizados en prevención de la infección en centros sanitarios . Madrid - Salcedo Leal, Inmaculada, Romero Muñoz Mª Jesus, Ruiz Montero, Rafael, Hugo Aginagalbe, Adrián (2017). Stop Infecciones Hospitalarias. Amazing Books, Zaragoza. - Fernández-Crehuet Navaja, J., Gestal Otero, JJ, Delgado Rodríguez, M., Bolúmar Montrull, F., Herruzo (2015). Medicina preventiva y salud pública. 12ª Ed.. Barcelona
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomienda cursar previamente

Bioloxía/750G01002

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Para axudar a conseguir
unha contorna inmediata sustentable e cumplir co obxectivo da acción número
5:
?Docencia e investigación saudable e sustentable ambiental e social? do "Plan
de Acción Green
Campus Ferrol": A entrega dos traballos documentais que
se realicen nesta materia realizarase a través de Moodle, en
formato dixital sen necesidade
de imprimilos,
no caso de se realizar en papel:
non se empregarán plásticos, realizaranse impresións a dobre
cara, empregarase papel reciclado
e evitarase a impresión
de borradores.Débese facer un uso
sostible dos recursos
e a prevención de impactos negativos sobre
o medio natural tendo en
conta a importancia dos principios
éticos relacionados cos valores da sostenibilidade
nos
comportamentos persoais e profesionaisFacilitarase a plena
integración do alumnado que por razón
físicas, sensoriais, psíquicas
ou socioculturais, experimenten
dificultades a un acceso axeitado, igualitario
e proveitoso á vida universitaria.
ADAPTACIÓN DE PRESENCIALIDADE Á SITUACIÓN EPIDEMIOLÓXICA: Todas as actividades presenciais
realizaranse con asentos
preasignados, máscara e ventilación. No estará permitido o consumo de alimentos
e bebidas, asegurando que se cumplan as medidas de prevención e hixiene da
Facultade, establecidas e publicadas en: <https://udc.es/é/fep/coronavirus/>. No caso de que o grupo de docencia maxistral chegue a
superar as indicacións do aforo da aula estableceranse grupos rotatorios de
docencia híbrida, onde os estudiantes que non caibán na aula seguirán esa semana
a docencia de forma telemática e á seguinte de forma presencial, sendo outro
grupo o que a realice de forma telemática, segundo planificación establecida
polo docente da materia.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar,
salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración
de guías